

Odkritje spominskih obeležij v KS Notranje gorice-Plešivica

Na pobudo krajevnega odbora ZZB NOV, smo v nedeljo 9. septembra 79 odkrili dva pomembna spominska obeležja iz NOB na mestih, kjer so se v letih 1941-42 odvijali pomembni dogodki organiziranja OF in odhoda prve in druge organizirane skupine v partizane.

Prvo spominsko obeležje smo odkrili na Franconovi hiši na Plešivici, kjer je bilo shajališče aktivistov in opravljena zaprisega v januarju 1942. Ta domačija, ki je bila med vojno od Italijanov požgana, je dala štiri borce, bila pa je tudi zbirališče orožja in drugega materiala za organiziran odpor proti okupatorju.

Drugo pomembno obeležje je bilo odkrito v gozdu v neposredni bližini Franconove hiše, v tako imenovanem »Kusovem laz«², na kraju, kjer je bil 15. maja 1941 sestanek prvih aktivistov OF predvsem iz vrst Sokola. Na tem sestanku, ki ga je vodil Lojze Vrhovec, takratni župni načelnik Sokola in komunist, je bilo dogovorjeno o vseh akcijah, ki jih je potrebno začeti za bližajoči se množičen odpor proti okupatorju. Na tem mestu je bilo zakopano in pripravljeno orožje za odhod prve skupine v partizane, katera je s tega mesta v decembru 1941 tudi odšla v partizane. Iz skupine šestih fantov, ki so s tega mesta odšli v partizane, sta izšla tudi dva narodna geroja – Mavsar Lado-Ronko in Franc Avbelj-Lojko kateri je tudi edini, ki je čeprav večkrat ranjen preživel vojno viхро. Še posebno pomembno je to, da je celotni predel, kjer smo odkrili obeležja, bil pomemben za organizirano gibanje, ter so tako v neposredni bližini bile požgane tudi domačije: Franco-

nova, Lukova in Iletova, ter je tako iz tega ožjega predela odšlo 12 krajanov v partizane, nekaj pa je bilo interniranih.

Kljub neposredni bližini okupatorjeve postojanke se do odhoda druge skupine v partizane, zaradi izredno prikritega in zaupnega delovanja, ni izvedelo ničesar.

S to svečanostjo smo se tako krajani poleg že opravljenih aktivnosti vključili v praznovanje letošnjih obletnic KPJ in drugih revolucionarnih organizacij, prav tako je bila ta prireditev, kjer je sodelovala večina krajanov, vključena v akcijo NNNP.

Poleg izredno velikega števila krajanov, so se odkritja udeležili tudi borci in aktivisti, ki so tod delovali, predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine, mladina ter mnogi drugi.

Ob odkritju sta spregovorila narodni heroj Franc Avbelj-Lojko, predsednik KK SZDL tov. Tomšič Marjan in predsednik KO ZZB NOV tov. Oblak Anton-Tilen, ki je tudi zelo požrtvovalno izpeljal celotno prireditev. V kulturnem programu so sodelovali pevci KUD »Zadrugar«, pionirji OŠ Mavsar Lado-Ronko pod vodstvom tov. Gerkišič Nevenke in mladine.

Po končanem programu je bilo v gozdu nad vasjo tovariško srečanje, kjer so bili obiskovalci postreženi z doma pripravljanim »pasuljem«, upokojenci so poskrbeli za dobro kapljico in jedačo, mladinci pa za odlično instrumentalno glasbo.

Tovariško razpoloženje je tako ob prijetnem vzdušju trajalo pozno v noč. Tako smo krajani krajevske skupnosti še enkrat dokazali svojo enotnost in sposobnost izpeljati določene akcije.

Sojer Jože

Slovesnosti so se udeležili tudi številni krajani in mladina

Vrtec v Vnanjih goricah bo kmalu nared

Zadreg z otroškim varstvom bo v Vnanjih goricah kmalu konec, to upanje daje nova zgradba otroškega vrtca, ki bo v prihodnjih mesecih pripravljena za vselitev. Gradbena dela na sami zgradbi so pri koncu, potrebna je le ureditev okolice, igrišč in zelenic, plinske postaje in zasipanje zaklonišča. Pričakujejo, da bo otvoritev v mesecu novembru, potem ko bodo pristojni organi opravili tehnični pregled in pridobili uporabno dovoljenje.

Novi vrtec bo lahko sprejel sto otrok, od tega bo imel dva oddelka za dojenčke (v oddelku za dojenčke je 12 do 14 malčkov), v ostalih oddelkih pa bodo v varstvu večji otroci.

Kadrovskih težav ni pričakovati, saj se je na razpis javilo zadostno število kandidatov. V novem vrtcu bo zaposlenih skupno okrog 25 delavcev, kajti ta vrtec bo imel samostojno upravo, ki bo opravljala naloge tudi za vzgojnovar-

stvene enote na Brezovici, Notranjih goricah in Podpeči.

Večji del od skupnega zneska petnajstih milijonov je zagotovil Sklad samopriskevka II, manjšega pa Skupnost otroškega varstva na Viču.

Doslej so krajani Vnanjih gorik vozili svoje otroke v sosednje vzgojnovarstvene organizacije in v Ljubljano, v bližnji prihodnosti bodo skrbi okrog otroškega varstva le še preteklost. Nov vrtec ne pomeni le pridobitve za krajanе Vnanjih gorik marveč posredno tudi tiste občane, ki bodo lahko v izpraznjena mesta vrtcev, kjer so bili doslej otroci iz Vnanjih gorik, namestili svoje otroke.

Podatki o uresničevanju programa gradenj objektov družbenega standarda samopriskevka II so v delegatski prilogi te številke.

FRANCE PREŠEREN

Lovski praznik v Gabršah

Številni lovci in drugi ljubitelji narave s področja Polhograjskih Dolomitov, predstavniki Lovske zveze Slovenije, družbenopolitičnega življenja občine in prijateljev iz Celovca, so se odpravili v Gabršo nad Polhovim Gradcem, kjer je 50-članska polhograjska lovska družina pri eni od svojih koč pod

pokroviteljstvom občinske skupščine Vič-Rudnik razvila prapor. Zeleni bratovščini je prapor z uvezenim divjim petelinom, ki postaja reden prebivalec 4390 hektarov velikega polhograjskega lovišča v imenu pokrovitelja predal predsednik izvršnega sveta občine Ljubljana Vič-Rudnik Franc Martinec.

JANEZ ODAR

V Polhovem Gradcu – novi časi!

Turistični dom v Polhovem Gradcu je znova odprt. To pot ga je prevzelo Gostinsko podjetje Vič in upajmo, da so izbrali dobro ekipo gostinskih delavcev, ki bo delala v tem domu, da se ne bi več čule kritike na račun kvalitete tamkajšnje gostinske usluge, zaradi česar je ta nekoč priljubljena izletniška točka izgubila številne goste.

Polhov Gradec je s svojo okolico in možnostmi enodnevnih izletov že od nekdanj privabljal ne le Ljubljance, temveč tudi druge obiskovalce iz bližnje in daljne okolice. Gozdni sadeži od borovnic do gob ter svežina gozdov je čeprav v nekoliko strmih pobočjih, privabljala zlasti tiste delovne ljudi, ki preživljajo večino svojega delovnega in prostega časa med zidovi mesta in večjih industrijskih naselij.

Turistični dom ima pravzaprav zanimivo preteklost. Več ali manj je bil zgrajen s prostovoljnimi delom članov turističnega društva Polhov Gradec, nato pa je doživljal različne usode dobrega in slabega gospodarjenja tistih, ki so v njem delali kot gostinci. Vse je prišlo tako daleč, da so se nekdanji obiskovalci, med katerimi je bila pretežna večina Ljubljancev, odrekli sicer priljubljenemu izletništvu v ta kraj. Dom je bil v zadnjem času več dni zaprt kot odprt.

Zdaj napovedujejo delavci gostinskega podjetja Vič nove čase. Pri tem pa z vso upravičenostjo opozarjajo, da ta izletniška točka ni le stvar gostinskega podjetja Vič, niti ne le zgolj krajevske skupnosti ter turističnega društva Polhov Gradec, ki nudita vso podporo ponovni turistični oživitvi tega kraja niti zgolj občinskih organov občine Vič-Rudnik, temveč mora ta kraj postati rekreacija Ljubljancev, s tem pa postaja nadaljnja ureditev problem cele Ljubljane in njenih občin.

V zvezi s tem pa bo tu treba še marsikaj storiti od športno rekreacijskih igrišč do zagotovitve preživljanja vikend sobot in nedelj v tem kraju.

Te naloge bo treba porazdeliti na vse, ki jim je pri srcu razvoj rekreacijskega turizma.

MARJAN GAMZE